

KALENDÁRIUM 2012

Osobností okresu Pezinok z regionálnej databázy Malokarpatskej knižnice v Pezinku

JANUÁR

1.

Grusková, Anna

* 01.01.1962 - Modra

Slovenská dramatička a teatrologička, prekladateľka z nemčiny, príležitostná publicistka, herečka a režisérka. (Spolu)autorka a editorka viacerých publikácií o súčasnom divadle.

- 50. výr. narodenia

2.

Hornáček, Imrich

* 09.08.1925 - Pezinok

+ 01.01.1977 - Bratislava

Spolupracovník slovenskej športovej reportáže, propagátor olympijského hnutia a telovýchovy. Autor kníh a brožúr o olympiádach, MS vo futbale a hokeji. Autor úvah o eticko-politických aspektoch socialistického športu. Publikoval od roku 1943, prispieval do mnohých časopisov, prekladateľ športovej literatúry z češtiny.

- 35. výr. úmrtia

3.

Šoka, Eugen Silvester

* 01.01.1917 - Šulekovo

+ 14.10.2006 - Beckov

Miesta pôsobenia: Malacky, Pezinok, Slovenský Grob

Kňaz, venoval sa pedagogickej, literárnej a publicistickej činnosti. Prekladal latinské a grécke termíny do slovenčiny. Maturoval na gymnáziu v Malackách v r. 1937, v r. 1941 vysvätený za kňaza. Ako kaplán pôsobil v Malackách a v Kremnici, neskôr správca viacerých farností, o.i. v Slovenskom Grobe (1955-1959), v Pezinku (1959-1962). V r. 1995 prišiel na odpočinok do charitného domu v Pezinku, po jeho zrušení odišiel do Beckova, kde v charitnom dome zomrel. Pochovaný je v rodnom Šulekove.

- 95. výr. narodenia

4.

Kadlečík, Bohumil

* 04.11.1895 - Hošťálková (Česko)

+ 05.01.1962 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra, Modra

Evanjelický farár, publicista. Počas pôsobenia v Modre (1920-1945) aj správca tamojšieho sirotinca. Autor článkov o modranskom sirotinci, o problematike škôl pre hluchonemých a pod. Pochovaný je v Modre.

- 50. výr. úmrtia

5.

Krátky, Antonín

* 18.05.1882 - Výprachtice (Česko)

+ 07.01.1937 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra

Maliar, grafik, výtvarný pedagóg. Profesor kreslenia v učiteľskom ústave v Modre (1919-1924). Priekopník nových smerov v pedagogike kreslenia, autor moderných pedagogických publikácií. Tvoril predovšetkým akvarely a kresby, ilustroval knihy pre deti. Ako grafik využíval drevorez, vytvoril exlibrisy. Člen výtvarného odboru Umeleckej besedy slovenskej.

- 75. výr. úmrtia

6.

Gojdič, Štefan

* 09.01.1887 - Lubovec

+ 11.07.1968 - Modra

Miesta pôsobenia: Modra, Pezinok

Spisovateľ, učiteľ, gréckokatolícky kňaz, osvetový pracovník medzi ukrajinským obyvateľstvom východného Slovenska, predseda Spolku A. V. Duchnoviča. Účinkoval hlavne pri rozvoji literárneho života, inšpiroval vznik literárneho spolku Včielka pri učiteľskom ústave v Prešove (1921). Autor divadelných hier, stredoškolskej učebnice, publikoval v novinách a časopisoch. Funkcionár gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku. Brat biskupa Petra Pavla Gojdiča.

- 125. výr. narodenia

7.

Dudáš, Cyril

* 08.02.1910 - Zeleneč

+ 10.01.1982 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra, Stupava

Vysokoškolský pedagóg, filozof a teológ, pôsobil tiež v Modre a Stupave ako kaplán.

- 30. výr. úmrtia

8.

Filipek, Alexander

* 11.04.1846 - Veľký Grob

+ 11.01.1927 - Modra

Miesta pôsobenia: Modra, Častá

Lesný inžinier, kultúrny a národný aktivista v Modre. Organizátor ľudových zhromaždení, divadelných predstavení i spoločenských podujatí. Zakladateľ a predseda Meštianskeho kasína, od r. 1911 Občianskej besedy v Modre. Zaslúžil sa o vybudovanie mestskej časti Harmónia, pôsobil pri uskutočňovaní pozemkovej reformy obcí na úpätí Malých Karpát. Pamätná tabuľa s jeho bustou je umiestnená na budove Turistického informačného centra v Harmónii.

- 85. výr. úmrtia

9.

Straková, Elena

* 22.11.1889 - Martin

+ 15.01.1977 - Turčianske Teplice

Miesta pôsobenia: Modra

Ochotnícka herečka. Bola dcérou Jána Čičmanca a manželka Jána Straku. Navštevovala dvojročný dievčenský vzdelávací ústav v Modre, pôsobila v Martine, Bratislave a Košiciach. Bola zakladajúcou členkou Živeny.

- 35. výr. úmrtia

10.

Vajanský, Svetozár Hurban

* 16.01.1847 - Hlboké

+ 17.08.1916 - Martin

Miesta pôsobenia: Modra

Osobnosť slovenského národného hnutia, politik, básnik, prozaik, literárny kritik a publicista. V r. 1858 študoval na gymnáziu v Modre. Redaktor viacerých národných periodík, najvýraznejšia osobnosť slovenskej umeleckej a politickej reprezentácie na prelome 19. a 20. storočia.

- 165. výr. narodenia

11.

Šikula, Viliam F.

* 17.01.1942 - Dubová

+ 02.02.1995 - Bratislava

Prozaik, dramatik, dôsledne využívajúci poetiku psychologického realizmu. Absolvent Štátneho konzervatória v Bratislave, pôsobil ako profesionálny orchestrálny hudobník v Ukrajinskom národnom divadle v Prešove, v Opave a na Novej scéne v Bratislave. Autor noviel a zbierok poviedok, scenárov k filmom, tiež libreta k muzikálu Veselica. Brat Vincenta Šikulu.

- 70. výr. narodenia

12.

Belohorský, Gabriel

* 28.09.1836 - Slovenské Pravno

+ 19.01.1922 - Novi Sad (Juhoslávia)

Miesta pôsobenia: Modra

Slovenský evanjelický kňaz a náboženský spisovateľ. Študoval v Modre. Zaoberal sa históriou, najmä evanjelickej cirkvi na Dolnej zemi, písal náboženské príručky, kázne, prispieval do náboženských časopisov.

- 90. výr. úmrtia

13.

Bakoš, Ján

* 02.03.1890 - Modra

+ 24.01.1967 - Kolín (Česko)

PhDr., doc., univerzitný profesor, orientalista, prekladateľ. Študoval na univerzite v Göttingene, Vydával, prekladal a komentoval diela starých sýrskych, arabských a hebrejských filozofov. Študoval, sprístupňoval a popularizoval semitské kultúry. Zakladateľ slovenskej

orientalistiky, spoluzakladateľ pražskej. Publikoval v zahraničnej a domácej odbornej tlači. Získal mnohé ocenenia.

- 45. výr. úmrtia

14.

Bad'urík, Jozef

* 23.02.1910 - Modra

+ 25.01.1972 - Modra

Miesta pôsobenia: Modra, Báhoň, Pezinok

Spisovateľ, učiteľ. Po meštianskej škole absolvoval učiteľský kurz v Modre, učil v Báhoňi, Modre - Piesku, v Pezinku, Veľkom Trní, od r. 1951 zástupca riaditeľa v Pezinku - Grinave.

Tvoril umelecky nenáročné, didakticky zamerané povesti a úvahy, ktoré publikoval v časopisoch pre deti. Uverejňoval i články v periodikách, spolupracoval s rozhlasom, spoluautor učebnice a metodiky dejepisu.

- 40. výr. úmrtia

FEBRUÁR

15.

Langhoffer, Ján Tobiáš

* 01.02.1812 - Skalica

+ 02.02.1876 - Stara Pazova (Juhoslávia)

Miesta pôsobenia: Modra

Publicista, národno-kultúrny pracovník; vyštudoval na evanjelickom lýceu v Modre. Autor zneliek, príležitostných a iných básní. Spoluorganizátor národného života dolnozemsých Slovákov, o ktorých pravidelne informoval v slovenskej tlači. Prispieval listami, hospodárskymi, osvetovými a inými článkami do novín a časopisov.

- 200. výr. narodenia

16.

Bibza, Ján

* 25.06.1911 - Mošovce

+ 03.02.1982 - Modra

Meštiansku školu navštevoval v Mošovciach, Štátny učiteľský ústav v Banskej Štiavnici, Pedagogickú fakultu UK v Bratislave. Učil o.i. v Modre. Pracoval s viacerými speváckymi zbormi, viedol spevácky zbor Harmónia v Modre. Autor drobných skladieb. V Modre pôsobil od roku 1940.

- 30. výr. úmrtia

17.

Majba, Ján Viliam

* 20.10.1865 - Modra

+ 05.02.1952 - Budapešť

Náboženský spisovateľ. Študoval na gymnáziu v Modre, r. 1887 vysvätený za kňaza, evanjelický kaplán v Modre. Vydal náboženskú literatúru.

- 60. výr. úmrtia

18.

Roháček, Jozef

* 06.02.1877 - Stará Turá

+ 29.07.1962 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra

Spisovateľ, prekladateľ, učiteľ. Autor náboženských prác, publikoval v periodikách. Preložil Bibliu.

- 135. výr. narodenia

19.

Berkeš, Pavol

* 31.12.1875 - Horné Kočkovce

+ 09.02.1942 - Nová Lesná

Miesta pôsobenia: Modra, Kuchyňa, Stupava, Doľany

Publicista, kňaz. Teológiu vyštudoval vo Viedni, ako kaplán pôsobil v Kuchyni, Stupave, Modre - tu bol aj profesorom náboženstva na učiteľskom ústave. V Doľanoch bol farárom. Účastník klerikálneho krídla slovenského národného hnutia, v cirkevnej škole v Doľanoch nahradil maďarské učebnice slovenskými.

- 70. výr. úmrtia

20.

Fábry, Rudolf

* 08.02.1915 - Budmerice

+ 11.02.1982 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Budmerice

Básnik, prozaik, autor rozhlasových hier, publicista; výtvarník. Gymnázium absolvoval v Trnave (1933), kreslenie a zemepis na Českom vysokom učení technickom v Prahe (1933-1937). Osem rokov pracoval ako úradník v Bratislave, od roku 1947 ako novinár v rôznych denníkoch a časopisoch. V roku 1935 vyšla jeho prvotina Uľaté ruky. Niektoré svoje zbierky aj sám ilustroval.

- 30. výr. úmrtia

21.

Pius, Miroslav

* 16.02.1942 - Nová Ves nad Žitavou

Miesta pôsobenia: Modra, Bratislava

Básnik, prozaik, esejista, v r. 1971 - 76 pedagóg na gymnáziu v Modre.

- 70. výr. narodenia

22.

Predmerský, Vladimír

* 19.02.1902 - Lubina

+ 05.11.1991

Miesta pôsobenia: Modra

Zaoberal sa výchovou a výskumom mentálne retardovaných detí, významne prispel k rozvoju moderného špeciálneho školstva a špeciálnej pedagogiky na Slovensku. Pôsobil ako inštruktor pomocných škôl pre Slovensko ako aj vo funkcii predsedu Zväzu učiteľstva pomocných škôl v Československej republike. Bol spoluzakladateľom Zemského spolku pre starostlivosť o slabomyseľných na Slovensku (1932). Študoval v Modre.

- 110. výr. narodenia

23.

Pálffy, Mikuláš

* 04.05.1657

+ 20.02.1732

Miesta pôsobenia: Stupava, Častá, Malacky

Gróf, syn Mikuláša Pálffyho (?-1679) z Červeného Kameňa a Márie Eleonóry, rodenej grófkы Harrach. Vybral si vojenskú kariéru, ako tridsaťtiročný sa stal v roku 1690 generálom, v roku 1714 sa stal uhorským palatínom. Bol mimoriadne vzdelaný a tolerantný. S manželkou sú pochovaní v krypte františkánskeho kostola v Malackách. Mikuláš Pálffy patrí k najvplyvnejším a najmocnejším pálfyovcom všetkých čias.

- **355. výr. narodenia**

- **280. výr. úmrtia**

24.

Polonský, Ivan

* 04.04.1945 - Hubina

+ 21.02.1987 - Modra

Keramikár, výtvarník v slobodnom povolání, od r. 1979 v Modre.

- **25. výr. úmrtia**

25.

Ilečko, Alexander

* 25.02.1937 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Pezinok, Modra

Akademický sochár, syn maliara Jozefa Ilečku (1909-1986) z Modry. Významná osobnosť moderného slovenského sochárstva druhej polovice 20. storočia. Vystavoval doma i v zahraničí. Ocenený Mestskou cenou J. L. Holubyho (1997) a Cenou Alexandra Bazovského za rok 2003. V júni 2005 ocenený výročnou cenou Samuela Zocha, ktorú udeľuje Bratislavský samosprávny kraj.

- **75. výr. narodenia**

MAREC

26.

Hrtús, František

* 03.03.1937 - Turzovka

+ 02.08.1997 - Modra

Akademický maliar, žil a tvoril v Modre. Krajinkár a portrétista, jeho krajinky sú inšpirované modranskými zátišími a zákutiami.

- **75. výr. narodenia**

27.

Kišš, Michal

* 05.12.1846 - Uhrovec

+ 03.03.1927 - Trenčín

Miesta pôsobenia: Modra

Básnik, učiteľ; študoval na gymnáziu v Modre (1860-1861). Organizátor ochotníckeho divadla, propagátor ľudovýchovej tlače, autor umelecky nenáročnej národno-obrannej a národno-oslavnej poézie. Tvorivo ho usmerňoval Ján Botto. Publikoval ľudovýchové

články v národných časopisoch, po 1918 najmä spomienky na významné osobnosti. Stúpenec čl. vzájomnosti.

- 85. výr. úmrtia

28.

Borot, Ján

* 21.04.1757 - Pezinok

+ 04.03.1832 - Zittau (Nemecko)

Miesta pôsobenia: Pezinok, Modra

Kňaz, náboženský spisovateľ. Písal duchovné piesne. Vydával katechizmy a iné náboženské príručky. Spolupracoval so Š. Leškom pri zostavovaní spevníka pre českých evanjelikov.

Udržoval kontakty s českými národnými obrodencami, najmä s J. Dobrovským. Študoval na evanjelickom gymnáziu v Modre a Bratislave, na univerzite v Halle.

- 255. výr. narodenia

- 180. výr. úmrtia

29.

Kováč - Martini, Gabriel (tiež Kováč - Martiny, Gabriel)

* 08.03.1782 – Lešť - Turie Pole

+ 19.07.1845 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra

Prírodovedec, pedagóg; študoval na gymnáziu v Modre, kde potom pôsobil ako pedagóg a riaditeľ. Spracoval dejiny gymnázia v Modre, študoval dejiny bratislavského lýcea.

V odborných predmetoch odchoval celú generáciu slovenských národných a kultúrnych dejateľov (L. Štúr, J.M. Hurban, M.M. Hodža a i.). Jeho učebnica fyziky mala vysokoškolský charakter, zhrnul v nej najmodernejšie poznatky, využil vlastné experimenty. Určil zemepisnú dĺžku, šírku i nadmorskú výšku Modry, robil barometrické pozorovania, v rukopise zostali jeho matematické a astronomické tabuľky a príklady z matematiky.

- 230. výr. narodenia

30.

Libai, Samuel

* 11.03.1782 - Modra

+ 20.11.1869 - Banská Bystrica

Miesta pôsobenia: Modra

Umelecký zlatník, člen zlatníckeho cechu a cechmajster v Banskej Bystrici, čestný člen zlatníckych cechov vo Viedni a v Budapešti.

- 230. výr. narodenia

31.

Gallay, Cyril

* 13.03.1857 - Ratková

+ 18.03.1913 - Senica – Čáčov

Miesta pôsobenia: Modra

Príslušník básnickej generácie okolo almanachu Napred, ktorý publikoval verše. Venoval sa aj dramatickej tvorbe a prekladom z nemčiny. Na učiteľskom ústave v Modre získal diplom učiteľa.

- 155. výr. narodenia

32.

Šikulová, Veronika

* 15.03.1967 - Modra

Prozaička, vyštudovala žurnalistiku. Dcéra Vincenta Šikulu. Spočiatku písala pre Literárny (dvoj)týždenník, od roku 1993 bola v slobodnom povolání. Vydala prozaické knihy pre dospelých aj pre deti. Za debut Odtiene získala cenu Ivana Kraska (1997). Pracuje v oddelení pre deti a mládež Malokarpatskej knižnice v Pezinku.

- 45. výr. narodenia

33.

Hula, Emil

* 04.09.1883 – Lichoceves - Noutonice (Česko)

+ 17.03.1942 - Praha (Česko)

Miesta pôsobenia: Modra

Hudobný pedagóg, pôsobil v Učiteľskom ústave v Modre, ako pedagóg hudby a spevu.

Zaslúžil sa o rozvoj hudobného života na Slovensku. Autor viacerých učebníc a metodických príručiek.

- 70. výr. úmrtia

34.

Ďuriš, Jozef

* 18.03.1907 - Skačany

+ 28.05.1983 - Lambach (Rakúsko)

Miesta pôsobenia: Modra

Organista, zbormajster, hudobný skladateľ, učiteľ a vydavateľ. Študoval v Modre na

Učiteľskom ústave. Upravoval najmä cirkev piesne. Zbieral a zapisoval ľudové piesne najmä z okolia Trenčína a stredného Považia.

- 105. výr. narodenia

35.

Ondrejov, Ľudo

* 19.10.1901 - Slanje (Srbsko)

+ 18.03.1962 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Budmerice

Neosymbolický básnik, prozaik, autor próz pre deti a mládež. Do literatúry vstúpil ako básnik, vrcholom jeho diela sú novely a romány so zbojníckymi motívami, ktoré patria do klasického fondu slovenského literárneho naturizmu. Venoval sa aj prekladateľskej činnosti. Od roku 1933 bol profesionálnym spisovateľom, 1938 sa presťahoval do Bratislavy. V rokoch 1948-1950 bol správcom Domu spisovateľov v Budmericiach. Participoval na arizácii kníhkupectva, no zúčastnil sa aj SNP. Od roku 1950 bol na invalidnom dôchodku.

- 50. výr. úmrtia

36.

Tamáši, Michal

* 1600 - Budmerice

+ 19.03.1662 - Olomouc (Česko)

Náboženský spisovateľ, učiteľ, člen jezuitskej rehole. Vyučoval humanitné predmety a filozofiu, literárne činný.

- 350. výr. úmrtia

37.

Bežo, Ján

* 21.03.1842 - Nitrianska Streda

+ 24.07.1905 - Senica

Miesta pôsobenia: Modra

Pedagóg, kníhtlačiar, vydavateľ. Študoval na gymnáziu v Modre, v zahraničí študoval vyučovacie metódy na základných školách. V Senici založil kníhtlačiareň a vydával školskú literatúru a učebnice. Zaslúžil sa o rozvoj detskej literatúry.

- 170. výr. narodenia

38.

Svoreň, Štefan

* 22.03.1907 - Žilina

+ 05.01.1956 - Modra

Miesta pôsobenia: Modra

Hudobný pedagóg, skladateľ. Učiteľ na rôznych miestach, naposledy v Modre. Autor piesní a textov k piesňam.

- 105. výr. narodenia

39.

Doležal, Augustín,

* 27.03.1737 - Skalica

+ 23.03.1802 - Sučany

Miesta pôsobenia: Modra

Evanjelický farár, autor. Študoval v Necpaloch, Modre, Poprade, Banskej Bystrici, Bratislave a neskôr v Nemecku. Jeho významným literárnym dielom je obsírna veršovaná skladba Pamětná celému světu tragédia, ktorá vyšla v Skalici r. 1791. V duchu Leibnitzovej filozofie pokúša sa v nej riešiť problém zla, neprávosti a utrpenia vo svete. Ako ostatní osvietenci aj Doležal bol propagátorom poľnohospodárstva a ovocinárstva.

- 275. výr. narodenia

- 210. výr. úmrtia

40.

Binder, Róbert

* 27.03.1897 - Stupava

+ 02.12.1980 - Modra

Miesta pôsobenia: Stupava, Modra

Lesnícky odborník. Študoval na gymnáziu v Stupave, Vysokej škole baníckej a lesníckej v Banskej Štiavnici, absolvoval ČVUT v Prahe - lesné inžinierstvo. Organizátor lesného hospodárstva, budovateľ lesníckeho vysokého školstva na Slovensku, autor publikácií, skrípt a štúdií.

- 115. výr. narodenia

41.

Kolman, Karel

* 26.08.1892 - Zahradky (Česko)

+ 28.03.1962 - Trhový Štěpanov (Česko)

Miesta pôsobenia: Modra

Český spisovateľ, redaktor, učiteľ. Študoval v Modre.

- 50. výr. úmrtia

42.

Vadkerti-Gavorníková, Lýdia

* 30.03.1932 - Modra

+ 22.05.1999 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra

Poetka, prekladateľka. Narodila sa v Modre a prežila tu aj detstvo, kým sa rodina neodšťahovala na Záhorie. Verše publikovala už ako stredoškolačka v Mladej tvorbe a v Slovenských pohľadoch; začiatky poznačené poetikou konkrétnikov. Pôsobila ako učiteľka, redaktorka a šéfredaktorka. Od roku 1978 bola na invalidnom dôchodku a venovala sa naplno tvorbe. Zomrela po zákernej chorobe.

- 80. výr. narodenia

APRÍL

43.

Štúr, Dionýz

* 02.04.1827 - Beckov

+ 09.10.1893 - Viedeň

Miesta pôsobenia: Modra

Významný slovenský prírodovedec, geológ, fytopaleontológ a botanik, ktorý vytýčil smer novodobého výskumu v strednej Európe. Rodina sa usadila v Modre, študoval na tamojšom gymnáziu. Vysokú školu polytechnickú vyštudoval vo Viedni, najvyššie odborné vzdelanie však získal na banskoštiavnickej Baníckej a lesníckej akadémii. Ovládal viacero jazykov. Prijal ponuku Ríšskeho geologického ústavu vo Viedni a v roku 1850 sa usadil vo Viedni. V rokoch 1885 až 1892 bol riaditeľom Ríšskeho geologického ústavu, bol členom významných zahraničných vedeckých spoločností. Vzťah k rodákovi vyjadroval podporovaním slovenských novín a kníh - bol bratranec Ľudovíta, Samuela a Karola Štúra, zúčastnil sa na Memorandovom zhromaždení a stál pri vzniku Matice slovenskej. Slovenská akadémia vied na jeho pamiatku udeľuje významným vedcom medailu nesúcu jeho meno.

- 185. výr. narodenia

44.

Andrašovan, Tibor

* 03.04.1917 - Slovenská Ľupča

+ 14.06.2001 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra

Slovenský hudobný skladateľ, dirigent, pedagóg a zaslúžilý umelec. V roku 1937, ihneď po maturite, sa stal učiteľom v Mýte pod Ďumbierom. Popritom študoval hudbu. Po absolvovaní Filozofickej fakulty UK od 1. 9. 1941 nastúpil ako stredoškolský profesor v Učiteľskej akadémii v Modre a od roku 1944 pôsobil ako štátny profesor na Učiteľskej akadémii v Bratislave až do 31. 8. 1946. Tibor Andrašovan sa pokladá za zakladateľa slovenskej baletnej tvorby. Bol autorom oper, filmovej a scénickej hudby, zborovej a symfonickej hudby, skladieb pre slovenské súbory. Známe sú jeho úpravy ľudových piesní.

- 95. výr. narodenia

45.

Chorvát, Krištof

* 06.08.1872 - Slovenské Pravno

+ 03.04.1897 - Modra - Kráľová

Miesta pôsobenia: Modra - Kráľová

Slovenský spisovateľ, etnograf, evanjelický farár. Pôsobil a zomrel v Modre - Kráľovej. Bol činný v spolku Národ, v 1894-1895 podpredseda a predseda spolku Tatran. Autor 6 poviedok, zobrazoval remeselnícko-robotnícke prostredie, tvoril aj ironické ľúbostné verše. Uverejňoval národopisné a mytologické štúdie.

- 115. výr. úmrtia

46.

Košický, Miroslav

* 05.04.1947 - Košice

Miesta pôsobenia: Ivanka pri Dunaji, Modra

Režisér. Žije v Ivanke pri Dunaji. Nejaký čas žil aj v Modre. Ako 23-ročný natočil svoj prvý hraný film a odvtedy sa venoval prevažne televíznej filmovej a dokumentárnej tvorbe. Keď založil Spišské divadlo, tak sa na dlhšiu dobu odmlčal filmovej tvorbe a naplno sa venoval divadlu, kde uprednostňoval hlavne kvalitných klasických autorov.

- 65. výr. narodenia

47.

Melíšek, Adolf Michal

* 29.08.1854 - Radava

+ 09.04.1917 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Budmerice, Pezinok, Veľké Leváre

Náboženský spisovateľ, kapucín, majiteľ, vydavateľ a redaktor náboženského časopisu.

Študoval v Pezinku . Pôsobil v Budmericiach aj vo Veľkých Levároch, kde je pochovaný.

- 95. výr. úmrtia

48.

Kocinger, Dominik

* 11.04.1932 - Báhoň

Vodohospodár, bývalý splnomocnenec vlády SR pre výstavbu a prevádzku sústavy vodných diel Gabčíkovo - Nagymaros

- 80. výr. narodenia

49.

Kafendová-Zochová, Anna

* 24.06.1895 - Záriečie

+ 13.04.1977 - Myjava

Miesta pôsobenia: Modra

Slovenská klavírna umelkyňa, hudobná pedagogička a muzikologička na VŠMU v Bratislave (1958-1969), profesorka, zakladateľka slovenskej hudobnej pedagogiky. Manželka hudobného skladateľa Fridricha Kafendu. Základy hudobného vzdelania získala v Modre (1896-1907). Hudbu študovala v Insbrucku (1912), na konzervatóriu v Prahe (1912-1917) a na majstrovskej škole v Prahe (1919-1920).

- 35. výr. úmrtia

50.

Bizmajer, Ignác

* 20.04.1922 - Košolná

Miesta pôsobenia: Modra

Keramikár, figuralista, národný umelec (1982). Bol učňom keramického oddelenia učňovskej

školy pri Slovenskej keramike v Modre. Najprv pracoval ako maliar bežných výrobkov fajansovej produkcie, neskôr umelecký vedúci Slovenskej ľudovej majoliky. Cestoval po slovenskom a moravskom vidieku. Kvalifikoval sa na majstra ľudovej umeleckej výroby a ľudového umelca. V r. 1957 sa osamostatnil a začal pôsobiť vo vlastnom ateliéri v Modre - Harmónii ako profesionálny keramický figuralista. Výstavy doma aj v zahraničí, získal mnoho cien a uznaní. Pri príležitosti 80. narodenín ocenený Pribinovým krížom I. triedy (1.1.2003).

- 90. výr. narodenia

51.

Lehotay, Eugen

* 13.07.1897 - Prievaly

+ 22.04.1977 - Trnava

Miesta pôsobenia: Modra

Hudobný pedagóg, ľudovýchovní pracovník, psychotronic; maturoval na učiteľskom ústave v Modre (1918). V jeho praxi dominovala hudobno-pedagogická a ľudovýchovno-osvetová činnosť. Organizoval spevácke zbory a rozvíjal divadelnú ochotnícku činnosť. Pôsobil v komorných súboroch a orchestrálnych telesách. Komponoval hudbu pre potreby vlastnej divadelnej praxe. Autor orchestrálnych skladieb. Prejavoval výrazné psychotronicke danosti (nachádzal vodné zdroje).

- 115. výr. narodenia

- 35. výr. úmrtia

52.

Haško, Jakub

* 24.04.1622 - Lovčica - Trubín

+ 19.10.1695 - Nové Mesto nad Váhom

Miesta pôsobenia: Modra

Cirkevný hodnostár, mecén, kanonik. Účinkoval v rekatolizačnom hnutí; slovenský predosvietenský kazateľ v Trnave, františkánskeho kláštora v Beckove daroval mnoho kníh. R. 1693 vydal knihu Abrahámfího Knižka modlitieb náboženských. Pôsobil ako farár v Modre.

- 390. výr. narodenia

53.

Chorvát, Juraj

* 24.04.1862 - Dolné Srnie

+ 13.06.1934 - Záriečie

Miesta pôsobenia: Modra

Učiteľ, hudobník, vyštudoval učiteľský ústav v Modre. Autor hospodárskych a iných článkov, pedagogických príspevkov o Komenskom. Venoval sa harmonizácii cirkevných piesní. Autor príležitostných veršov.

- 150. výr. narodenia

54.

Valach, Vladimír

* 26.04.1937 - Tekovské Lužany

+ 05.02.2006 - Limbach

Diplomat, bankár. V rokoch 1997-2001 bol veľvyslancom SR vo Francúzsku. Od roku 1995

býval v Limbachu. Bol čestným prezidentom Slovensko-francúzskej obchodnej komory, rytierom Čestnej légie Francúzskej republiky (1996), dôstojníkom Národného radu za zásluhy (2001), rytierom viacerých francúzskych bratstiev. Spoluzakladateľ a výkonný riaditeľ Asociácie bánk SR. Rozsiahla je jeho publikačná a pedagogická činnosť.

- 75. výr. narodenia

55.

Struhár, Alojz

* 29.04.1892 - Zohor

+ 04.05.1968 - Šaľa

Miesta pôsobenia: Modra, Zohor

Maliar, viedol vyučovanie grafiky, ornamentálne a vecné kreslenie, technológiu maliarskych prostriedkov a náuku o farbách. V tvorbe nadväzoval na tradície realizmu a impresionizmu. Ako profesor kreslenia vydal vysokoškolské skriptá Kreslenie aktov, Kreslenie stromov, Náuka o farbách a O lepte. Najväčšiu časť jeho tvorby tvoria akvarely, v olejomalbe bola jeho obľúbenou témou práca v hutách (Medené hámre). Jedna z ulíc v Zohore nesie jeho meno. Študoval v Modre.

- 120. výr. narodenia

MÁJ

56.

Styk, Aurel

* 15.02.1900 - Dolný Kubín

+ 04.05.1977 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra

Redaktor rôznych periodík, v r. 1939 pozbavený redaktorskej činnosti pre protifašistické zmýšľanie, účastník SNP. Po oslobodení novinárom, od r. 1962 žil v Modre, kde je aj pochovaný. Písal spomienky na slovenských literátov, cestopisné črty.

- 35. výr. úmrtia

57.

Pauliny-Tóth, Viliam

* 03.06.1826 - Senica

+ 06.05.1877 - Martin

Miesta pôsobenia: Modra

Prozaik, básnik a publicista; politik. Po absolvovaní gymnázia v Modre (1838-1843) a lýcea v Bratislave pôsobil v štátnych službách ako župný úradník v Trenčíne a Bytči. Od r.1837 žil v Modre u otčima. Po prepustení zo štátnych služieb (1860) sa venoval literárnej a kultúrno-osvetovej práci.

- 135. výr. úmrtia

58.

Boldiš, Ignác

* 31.12.1856 - Hodruša - Hámre

+ 09.05.1912 - Martin

Hudobný skladateľ. Pôsobil ako stredoškolský profesor učiteľského ústavu v Modre a neskôr ako riaditeľ meštianskej školy v Martine.

- 100. výr. úmrtia

59.

Moza, Ľuboslav

* 09.05.1952 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra

Výtvarný teoretik a kritik, generálny riaditeľ a konateľ f. Artem o.z. Bratislava, galéria Merum, Modra. Odborný znalec pre výtvarné umenie, spisovateľ - práce z odboru. Propaguje slovenské výtvarné umenie doma i v zahraničí, organizuje individuálne i kolektívne výstavy.

- 60. výr. narodenia

60.

Dvořák, Pavel

* 13.05.1937 - Praha

Miesta pôsobenia: Budmerice

Historik, publicista, scenárista, spisovateľ - prozaik; žije v Budmericiach. Študoval históriu na FF UK v Bratislave, pracoval ako redaktor vo viacerých časopisoch a denníkoch, pôsobil v Archeologickom ústave SAV v Nitre. Od r. 1991 vedie vlastné Vydavateľstvo RAK v Budmericiach. Viacerými dielami literatúry faktu, televíznymi seriálmi, publicistikou sa významne zaslúžil o popularizáciu dejín Slovenska a Slovákov. Laureát a držiteľ Ceny Vojtecha Zamarovského 2004 za celoživotný prínos v oblasti literatúry faktu (november 2004). Ocenený výročnou cenou Samuela Zocha, ktorú udeľuje Bratislavský samosprávny kraj (15.06.2005).

- 75. výr. narodenia

61.

Krátky, Antonín

* 18.05.1882 - Výprachtice (Česko)

+ 07.01.1937 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra

Maliar, grafik, výtvarný pedagóg. Profesor kreslenia v učiteľskom ústave v Modre (1919-1924). Priekopník nových smerov v pedagogike kreslenia. Tvoril predovšetkým akvarely a kresby, ilustroval knihy pre deti. Ako grafik využíval drevorez, vytvoril exlibrisy. Člen výtvarného odboru Umeleckej besedy slovenskej.

- 130. výr. narodenia

62.

Horňanský, Viktor

* 10.04.1828 - Hegyeshalom (Maďarsko)

+ 21.05.1882 - Budapešť (Maďarsko)

Miesta pôsobenia: Modra

Kníhtlačiar a publicista. Študoval na gymnáziu v Modre. Okrem iných vydával aj knihy pôvodnej slovenskej literárnej tvorby, autor prác z dejín a zemepisu Uhorska, dejín ev. cirkvi.

- 130. výr. úmrtia

JÚN

63.

Štrba, Ján

* 03.06.1952 - Slovenský Grob

Miesta pôsobenia: Pezinok

Fotograf. Absolvent SPŠE v Bratislave, fotografuje od r. 1974 a od r. 1976 sa zúčastňuje výstav. Člen viacerých spolkov fotografov. Jeho fotografie sú publikované v časopisoch, knihách, propagačných materiáloch a pohľadniciach. Za umeleckú tvorbu a propagáciu mesta bol ocenený primátorom mesta Pezinok (2002).

- 60. výr. narodenia

64.

Berger, Jozef

* 14.03.1901 - Orlová (Česko)

+ 11.06.1962 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra

Vyštudoval evanjelickú teológiu, bol farárom, počas II. svet. vojny väznený v koncentračnom tábore, v r. 1952-62 prednášal na Slovenskej evanjelickej bohosloveckej fakulte, ktorá vtedy sídlila v Modre. Od mladosti mal výtvarné sklony, v 50. rokoch urobil diela z prostredia koncentračného tábora, pozitívny ohlas našiel aj v odborných kruhoch. Členom Zväzu slovenských výtvarných umelcov.

- 50. výr. úmrtia

65.

Huszár, Tibor

* 16.06.1952 - Reča

Miesta pôsobenia: Pezinok, Senec, Modra

Umelecký fotograf, rodák z Reče, študoval v Senci, na gymnáziu v Pezinku a na FAMU v Prahe - odbor umelecká fotografia u Jána Šmoka. Žil v Pezinku. Po nežnej revolúcii odišiel do New Yorku a v Amerike zostal päť rokov. Na konte má desiatky autorských výstav doma aj v zahraničí. Jeho tvorba je tematicky pestrá; vydal niekoľko kníh. Pedagogicky pôsobil na Univerzite Cyrila a Metoda v Nitre, Fakulte masmediálnej komunikácie v Trnave a na Akadémii umení v Banskej Bystrici. V roku 2006 habilitoval na PhD. a získal titul docenta. Cestuje po svete, ako jediný Slovák získal medzinárodnú cenu Trebbia (2011).

- 60. výr. narodenia

66.

Podhradský, Ján

* 04.07.1758 - Modra

+ 17.06.1817 - Senica

Miesta pôsobenia: Modra

Evanjelický kňaz, spisovateľ. Potomok slovenskej zemianskej rodiny, časť ktorej sa presťahovala zo Zemianskeho Podhradia do Modry. Študoval v Modre (1764-1772), v Bratislave (1772-1781, teológiu na univerzite v Halle (1781-1783). Po návrate krátko zastupujúci kazateľ a učiteľ v Modre. Od r. 1783 kňaz v Senici, od r. 1791 seniorálny podnotár, od r. 1810 nitriansky senior. Príležitostne kázal aj v Bratislave. Zaslúžil sa o vybudovanie prvého tolerančného kostola v Senici. Autor viacerých, v češtine a latinčine vydaných, náboženských kníh a príležitostných básní a úvah venovaných slovenským osobnostiam.

- 195. výr. úmrtia

67.

Zoch, Pavol Peter

* 03.07.1850 - Jasenová

+ 23.06.1907 - Modra

Miesta pôsobenia: Modra

Kultúrny a sociálny pracovník, redaktor, evanjelický farár a učiteľ na dievčenskej škole v Modre. Syn Ctiboha Zocha. Bol v styku s mnohými slovenskými kultúrnymi a politickými činiteľmi, vystupoval proti maďarizácii. Publikoval básne, vydával a redigoval časopis Stráž na Sione, amatérsky sa venoval archeológii. Od r. 1897 žil v Modre, iniciátor založenia sirotinca.

- 105. výr. úmrtia

68.

Bienik, Ján

* 26.06.1887 - Lešť - Turie Pole

+ 04.08.1932 - Čankov

Miesta pôsobenia: Slovenský Grob

Evanjelický farár, učiteľ. Za slovenské presvedčenie sa dostával do rozporov s cirkevnou i štátnou vrchnosťou, bol aj väznený. Uverejňoval články, zbieral ľudovú slovesnosť, venoval sa dejinám. Od r. 1923 bol farárom v Slovenskom Grobe.

- 125. výr. narodenia

69.

Oberuč, Ján Michal

* 28.06.1902 - Liptovský Mikuláš

+ 23.02.1956 - Svätý Jur

Miesta pôsobenia: Modra, Svätý Jur

Historik, vysokoškolský učiteľ. Venoval sa cirkevnej histórii, napísal prácu o Matejovi Belovi, autor článkov, zostavil zborník. Dekan Evanjelickej bohosloveckej fakulty v Bratislave. Zomrel vo Svätom Jure, pochovaný v Bratislave.

- 110. výr. narodenia

JÚL

70.

Šilhár, Štefan

* 02.07.1932 - Cajla (Pezinok)

Miesta pôsobenia: Pezinok, Modra

Saleziánsky kňaz, spisovateľ, lingvista, filozof, prekladateľ. Univerzitný profesor. Pôsobí v Dome Don Bosco v Bratislave.

- 80. výr. narodenia

71.

Kóňa, Imrich

* 12.07.1917 - Nitra-Ivanka

+ 21.08.1981 - Nitra-Ivanka

Miesta pôsobenia: Modra

Keramikár, figuralista. Vyučil sa v keramickej dielni v Modre, kde potom pracoval ako retušér až do 1954. Odsťahoval sa do Nitry-Ivanky a až do 1959 bol externým pracovníkom modranskej dielne. Tématicky sa jeho dielo orientovalo predovšetkým na námety zo života súčasnej dediny. Stvárňoval aj tematiku oslobodzovacích bojov.

- 95. výr. narodenia

72.

Zeljenka, Il'ja

* 21.09.1932 - Bratislava

+ 13.07.2007

Miesta pôsobenia: Modra

Významný slovenský hudobný skladateľ. Absolvent kompozície na VŠ múzických umení u Jána Cikkeru. Skomponoval množstvo hudobných a hudobno-dramatických diel, vrátane dvoch oper, deviatich symfónií a i. Ilja Zeljenka je autor elektronickej a elektroakustickej filmovej hudby na Slovensku. Bol ocenený viacerými vyznamenaniami. Žil a tvoril v Modre-Harmónii.

- 5. výr. úmrtia

73.

Doležal, Ľudovít Karol

* 15.07.1827 - Nové Mesto nad Váhom

+ 1859 - Amboin (Indonézia)

Miesta pôsobenia: Modra

Slovenský lekár, cestovateľ a entomológ. Po skončení základnej školy v rodisku pokračoval v ďalšom štúdiu na gymnáziu v Modre a v Bratislave. Študoval medicínu na univerzite v Bratislave a potom vo Viedni. V roku 1853 odcestoval do holandského Utrechtu, kde sa prihlásil za vojenského lekára do služieb holandskej armády. V tom istom roku bol nalodený na vojenskú plachetnicu, ktorou sa plavil okolo Afriky do Indonézie na ostrov Jávu. Popri práci lekára sa zaoberal i výskumom ľudového liečiteľstva, o čom napísal i niekoľko prác. V roku 1857 bol preložený na malý ostrov Amboin v Banskom mori. Karol Ľudovít Doležal sa už do svojej vlasti nevrátil, lebo zomrel mladý na ostrove Amboin na následky tropickej choroby, vo veku 31 rokov. (Niektoré zdroje uvádzajú rok jeho narodenia 1828).

- 185. výr. narodenia

74.

Jermář, Bohuslav

* 16.12.1889 - Praha (Česko)

+ 25.07.1957 - Praha (Česko)

Miesta pôsobenia: Modra

Vinohradník a vinár, ktorý prišiel do Modry v r. 1932 a založil tu vinohradnícko-vinársky podnik. V spolupráci s vinohradníckou školou vychovával študentov a podstatne zvyšoval úroveň slovenského vinohradníctva.

- 55. výr. úmrtia

75.

Krasko, Ján

* 23.07.1893 - Békéscsaba (Maďarsko)

+ 28.07.1967 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra

Hudobný skladateľ a pedagóg, osvetový pracovník. Študoval u Ľ. Rajtera. Ako hudobný pedagóg pôsobil aj v Modre (1919-1920). Zberateľ ľudových piesní, ktoré upravoval a publikoval. Príspevky o hudbe uverejňoval v hudobných odborných časopisoch. V rukopise ostala jeho štúdia o slovenských ľudových piesňach a životopisy niektorých slovenských skladateľov.

- 45. výr. úmrtia

76.

Roháček, Jozef

* 06.02.1877 - Stará Turá

+ 29.07.1962 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra

Spisovateľ, prekladateľ, učiteľ. Autor náboženských prác, publikoval v periodikách. Preložil Bibliu.

- 50. výr. úmrtia

AUGUST

77.

Hrtús, František

* 03.03.1937 - Turzovka

+ 02.08.1997 - Modra

Miesta pôsobenia: Modra

Akademický maliar, žil a tvoril v Modre. Maliar - krajinkár, portrétista, jeho krajinky sú inšpirované modranskými zátišíami a zákutiami.

- 15. výr. úmrtia

78.

Bienik, Ján

* 26.06.1887 - Lešť - Turie Pole

+ 04.08.1932 - Čankov

Miesta pôsobenia: Slovenský Grob

Evanjelický farár, učiteľ. Za slovenské presvedčenie sa dostával do rozporov s cirkvou i štátnou vrchnosťou, bol aj väznený. Uverejňoval články, zbieral ľudovú slovesnosť, venoval sa dejinám. Od r. 1923 bol farárom v Slovenskom Grobe.

- 80. výr. úmrtia

79.

Chorvát, Krištof

* 06.08.1872 - Slovenské Pravno

+ 03.04.1897 - Modra - Kráľová

Miesta pôsobenia: Modra

Slovenský spisovateľ, etnograf, evanjelický farár. Pôsobil a zomrel v Modre - Kráľovej. Bol činný v spolku Národ, v 1894-1895 podpredseda a predseda spolku Tatran. Autor 6 poviedok, zobrazoval remeselnícko-robotnícke prostredie, tvoril aj ironické ľúbostné verše. Uverejňoval národopisné a mytologické štúdie.

- 140. výr. narodenia

80.

Rázus, Martin

* 18.10.1888 - Vrbica

+ 08.08.1937 - Brezno

Miesta pôsobenia: Modra

Evanjelický farár, prozaik i básnik, esejista, dramatik, publicista a politik. Krátko bol kaplánom v Modre (1911-1912), jeho manželkou bola Elena Zochová, dcéra modranského

farára. Farárom bol v Pribyline, Moravskom Lieskovom a Brezne. Ako politik sa presadzoval za autonómiu Slovenska.

- 75. výr. úmrtia

81.

Kalinčiak, Ján

* 10.08.1822 - Horné Záturčie

+ 16.06.1871 - Martin

Miesta pôsobenia: Modra

Spisovateľ, kritik, pedagóg. V Modre pôsobil ako profesor a neskôr rektor evanjelického gymnázia (1846-1857).

- 190. výr. narodenia

82.

Petrášová-Stojková, Viola

* 10.08.1962 - Bratislava

+ 31.03.1995

Miesta pôsobenia: Modra

Keramikárka, žila v detskom domove v Novom Meste nad Váhom. Študovala a žila v Modre. Pracovala v Slov. ľudovej majolike, po prepustení začala samostatne vyrábať keramiky. Pri príležitosti 10. výročia úmrtia pripravilo Múzeum L.Štúra v Modre výstavu jej tvorby pod názvom Rómska pieseň prerušená.

- 50. výr. narodenia

83.

Štefánik, Ján

* 23.02.1901 - Brezová pod Bradlom

+ 18.08.1987 - Turčianske Teplice

Miesta pôsobenia: Modra)

Slovenský pedagóg, bibliograf, literárny kritik, redaktor, prekladateľ. Študoval na evanjelických učiteľských ústavoch v Soproni, v Modre, kde maturoval. Učiteľ na viacerých miestach, školský inšpektor. Počas SNP nadporučík pechoty. Autor bibliografického Súpisu slovenskej literatúry pre mládež. Zakladateľ systému spracovania a vydávania slovenskej súbežnej a retrospektívnej národnej bibliografie. Spracoval a vydal Bibliografiu vydaní slovenských ľudových rozprávok. Autor bibliografií, štúdií a článkov. Prekladal z ruštiny, češtiny, nemčiny a maďarčiny.

- 25. výr. úmrtia

84.

Alster, Móric

* 26.08.1827 - Modra

+ 07.10.1894 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Častá, Budmerice, Kuchyňa

Osvetový pracovník, katolícky kňaz. Študoval v Komárne, Trnave a Ostrihome. Bol kaplánom v Častej, Budmericiach a Kuchyni. Zakladajúci člen Matice Slovenskej.

- 185. výr. narodenia

85.

Kolman, Karel

* 26.08.1892 - Zahradky (Česko)

+ 28.03.1962 - Trhový Štěpanov (Česko)

Miesta pôsobenia: Modra

Český spisovateľ, redaktor, učiteľ. Študoval v Modre.

- **120. výr. narodenia**

86.

Uher, Rudolf

* 19.07.1913 - Lubina

+ 27.08.1987 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra

Výtvarník, pedagóg. Študoval na Učiteľskom ústave v Prešove a v Modre, pracoval ako učiteľ na rôznych miestach Slovenska. V rokoch 1941 - 1944 študoval ako mimoriadny poslucháč na Oddelení kreslenia a maľovania pri SVŠT v Bratislave. Tvorbe sa začal venovať po roku 1943. Tvorivý rozlet sochára zastavilo ideologické okliešenie kultúry: kým roku 1968 bol menovaný zaslúžilým umelcom, po nástupe normalizácie roku 1972 mu bolo pozastavené členstvo v ZSVU a obmedzená výstavná činnosť, k tomu sa pridala osobná tragédia, roku 1973 postihla Rudolfa Uhra ťažká choroba. Čiastočne spútaný zdravotným handicapom však po roku 1975 pokračoval v tvorbe.

- **25. výr. úmrtia**

87.

Gala, Anton

* 12.03.1891 - Kunovice (Česko)

+ 29.08.1977 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Báhoň

Lekár – oftalmológ. Ako asistent bratislavskej lekárskej fakulty absolvoval študijné pobyty na klinikách u popredných odborníkov v zahraničí. Vo svojej vedeckovýskumnej práci a klinickej praxi sa zamerával na objasnenie niektorých problémov oftalmológie, vypracoval nové postupy liečby. Zostrojil a popísal prístroj na stereografiu ľudského oka so štvornásobným zväčšením. Okrem toho bol činný aj v zdravotno-sociálnej oblasti. Bol jedným zo zakladateľov Spolku pre nevidiacich na Slovensku a založil a viedol Ústav pre nevidiacich v Báhoňi.

- **35. výr. úmrtia**

SEPTEMBER

88.

Pálffy, Mikuláš

* 10.09.1552 - Čabrad

+ 23.04.1600 - Častá - Červený Kameň

Miesta pôsobenia: Častá, Borinka, Stupava

Gróf, vojvodca, manžel Márie Fuggerovej, vďaka osobným schopnostiam sa dopracoval k významným funkciám, dosiahol vysoké vojenské hodnosti a získal viaceré tituly. Vyznamenal sa v protitureckých vojnách. Od cisára Rudolfa II. získal Bratislavský hrad s Podhradím (1599), potvrdenie držby hradu Červený Kameň a titul grófa.

- **460. výr. narodenia**

89.

Galko, Ladislav

* 17.10.1916 - Trnava

+ 18.09.1987 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra

Muzikológ, folklorista, hudobný skladateľ a publicista. Študoval v Modre na učiteľskom ústave. V Modre dirigoval školský spevokol a orchester, sám sa vzdelával v oblasti dejín hudby a hudobnej teórie. Ako pracovník MS a SAV zaznamenal a zaevidoval veľké počty rukopisov i tlačených hudobných dokumentov.

- **25. výr. úmrtia**

90.

Boor, Ján Jaromír

* 21.09.1852 - Bukovec

+ 18.10.1913 - Holíč

Miesta pôsobenia: Modra

Evanjelický farár, spisovateľ, autor duchovných piesní, študoval v Modre.

- **160. výr. narodenia**

91.

Haštová, Mária

* 21.09.1922 - Píla

Miesta pôsobenia: Píla

Rodným menom Hilda Grellnethová. Detstvo prežila v prostredí Malých Karpát, kde bol jej otec horárom. R. 1952-1959 redigovala časopis Zornička. Okrem pôvodnej tvorby sporadicky prekladala knižky pre deti z češtiny a ruštiny.

- **90. výr. narodenia**

92.

Štúr, Janko

* 21.09.1827 - Uhrovec

+ 23.09.1905 - Bierovce

Miesta pôsobenia: Modra

V rokoch 1842 – 1848 študoval na Evanjelickom lýceu v Bratislave a na Gymnáziu v Modre.

V období 1844 – 1848 pomáhal bratovi Ľudovítovi pri redigovaní Slovenských národných novín, vykonával úrad okresného komisára v Trenčíne, Žiline, Čadci a stoličného sudcu v

Bánovciach nad Bebravou. V rokoch 1857 – 1863 bol stoličným úradníkom vo Vrábľoch.

Vykonával funkciu sirotského otca pre mesto a okolie.

- **185. výr. narodenia**

93.

Zeljenka, Il'ja

* 21.09.1932 - Bratislava

+ 13.07.2007

Miesta pôsobenia: Modra

Významný slovenský hudobný skladateľ. Absolvent kompozície na VŠ múzických umení u Jána Cikkeru. Skomponoval množstvo hudobných a hudobno-dramatických diel, je autorom elektronickej a elektroakustickej filmovej hudby na Slovensku. Bol ocenený viacerými vyznamenaniami. Žil a tvoril v Modre-Harmónii.

- **80. výr. narodenia**

94.

Dobrovoda, Ľubo

* 22.09.1962 - Modra

Spisovateľ, prispieva do denníkov i časopisov. Jeho spisovateľským debutom bola kniha Ja, malkáč, ktorá v televíznej ankete Moja naj kniha získala hlasovaním druhú priečku (2010).

- **50. výr. narodenia**

95.

Križan, Imrich

* 23.09.1912 - Bratislava

+ 10.10.1971 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Stupava, Modra

Hudobný pedagóg, zbormajster a dirigent Speváckeho spolku sv. Ladislava

v Bratislave, s ktorým uskutočnil rad koncertov. Študoval v Modre (1928-1933) a v roku 1939 pôsobil v Stupave. Propagoval slovenských skladateľov, bol členom Poradného zboru pre zborový spev pri Osvetovom ústave v Bratislave. Autor menších inštruktívnych skladieb pre husle a klavír. Venoval sa komornej hre ako violista v sláčikovom kvartete.

- **100. výr. narodenia**

96.

Boor, Michal

* 25.09.1837 - Vrbové

+ 17.03.1891 - Skalica

Miesta pôsobenia: Modra

Redaktor, náboženský spisovateľ a evanjelický kňaz. Študoval v Modre.

- **175. výr. narodenia**

97.

Heuffel, Ján

* 14.06.1800 - Modra

+ 25.09.1857 - Lugoj (Rumunsko)

Botanik, lekár. Skúmal flóru okolia Bratislavy, Modry a celých Malých Karpát.

Spolupracovník botanikov, kustód cisárskych prírodovedných zbierok, zúčastnil sa výskumných ciest na Balkán. Ako lekár pôsobil v Rumunsku, kde aj zomrel. Pre rozsiahle vedomosti o účinkoch rastlín bol uznávaný aj vo farmácii. Zanechal veľký herbár, prispieval do maďarských a nemeckých odborných časopisov. Člen učených spoločností v Európe.

Slovenský biografický slovník (vyd. Matica Slov., Martin, 1987) uvádza dátum narodenia 29.12.1800.

- **155. výr. úmrtia**

98.

Zima, František

* 28.09.1912 - Szentés (Maďarsko)

+ 24.04.2005 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra

Slovenský spisovateľ, dramatik, prozaik a publicista. Narodil sa v Maďarsku, pôsobil na

Slovensku. V r. 1947-48 žil v Hornej Štubni a v Modre, neskôr v Bratislave. Do r. 1946 písal pod menom Ferenc Sima, potom používal meno František Zima.

- **100. výr. narodenia**

OKTÓBER

99.

Oravcová, Zlatica

* 07.10.1932 - Hrnčiarská Ves - Pondelok

+ 09.07.1991 - Žehňa

Miesta pôsobenia: Modra

Evanjelická farárka, poetka. Po absolvovaní teologického štúdia v Bratislave a v Modre (1951-1955), zborová farárka v Martine, biskupská kaplánka v Košiciach, farárka vo Vyšnej Pokoradzi, Kraskove a Žehni pri Prešove. Písala poéziu, ktorú uverejňovala v cirkevných časopisoch. Vydala tri básnické zbierky, v rukopise ostal nedokončený autobiografický román.

- 80. výr. narodenia

100.

Filípek, Michal

* 16.09.1876 - Hlboké

+ 09.10.1947 - Holíč

Miesta pôsobenia: Modra

Osvetový pracovník, učiteľ. Študoval na Učiteľskom ústave v Modre.

- 65. výr. úmrtia

101.

Kellenberger, Martin

* 11.10.1957 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra

Výtvarník, /maliar, grafik, ilustrátor/; syn modranského maliara, grafika a ilustrátora Ľubomíra Kellenbergera. Držiteľ Ceny Ľudovíta Fullu za doterajšiu tvorbu od novembra 2001; nominant na medzinárodnú cenu H.CH. Andersena. Vyrastal v Modre, kde má aj ateliér. Pôsobil ako výtvarný redaktor vo vydavateľstvách Tatran a Mladé letá, Fakulte architektúry STU (výtvarná katedra).

- 55. výr. narodenia

102.

Gavorníková, Mária

* 29.01.1908 - Modra

+ 19.10.1977 - Modra

Spisovateľka, publicistka; publikovala od roku 1928, prispievala článkami, úvahami, poviedkami a veršami do Slovenky, Dennice, Novej ženy, Priateľa dietok. Všímala si najmä postavenia žien v spoločnosti a v rodine, problematiku náboženstva a morálky, sociálnej a národnej otázky. Bola autorkou piesní.

- 35. výr. úmrtia

103.

Bednár, Pavel

* 20.10.1857 - Beluša

+ 30.09.1918 - Horné Trhovište

Miesta pôsobenia: Veľké Leváre, Budmerice, Vištuk, Grinava (Pezinok)

Katolícky kňaz a náboženský spisovateľ, autor modlitebnej knižky a náboženských prác.

- 155. výr. narodenia

104.

Leška, Štefan,

* 21.10.1757 - Vrbovce)

+ 25.02.1818 - Malý Körös (Maďarsko)

Miesta pôsobenia: Modra

Evanjelický kňaz, básnik, jazykovedec, prekladateľ. Prvý redaktor Prešpurských novín (1783-84). Stredoškolské štúdium - Modra, Gemer a Bratislava.

- **255. výr. narodenia**

105.

Rapoš, Karol

* 02.11.1876 - Modra

+ 22.10.1947 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra

Publicista, regionálny historik, učiteľ. Organizátor slovenského školstva, venoval sa publicistike a regionálnej histórii.

- **65. výr. úmrtia**

106.

Šimko, Gustáv

* 29.11.1883 - Modra

+ 24.10.1957 - Adamovské Kochanovce

Miesta pôsobenia: Modra

Učiteľ, organista. Od roku 1903 učiteľ v Kochanovciach, po vojne školský inšpektor. Založil Spolok čitateľov a Spevokol národných a duchovných piesní. Bol predsedom evanjelických učiteľov v Trenčianskom senioráte. Jeden zo zakladateľov Speváckeho zboru slovenských učiteľov. V Kochanovciach aj kantor - organista a dozorca cirkevného zboru.

- **55. výr. úmrtia**

107.

Kanka, Karol

* 27.10.1817 - Modra

+ 26.01.1908 - Bratislava

Lekár - oftalmológ, organizátor očného lekárstva v Bratislave. Riaditeľ Krajinskej nemocnice v Bratislave, kráľovský radca.

- **195. výr. narodenia**

NOVEMBER

108.

Dobrucký, Ján

* 01.11.1827 - Holíč

+ 21.01.1890 - Mošovce

Miesta pôsobenia: Modra

Národný pracovník a evanjelický farár. Študoval v Modre, kde bol žiakom K. Štúra. Pôsobil ako farár v Mošovciach. Jeho ostatky boli v r. 1980 prevezené do Martina.

- **185. výr. narodenia**

109.

Jankovič, Vendelín

* 1915 - Cífer

+ 02.11.1997 - Báhoň

Historik, žil v Báhoňi.

- **15. výr. úmrtia**

110.

Chrastina, Eliáš

* 1731 - Púchov

+ 07.11.1787 - Levoča

Miesta pôsobenia: Modra

Pedagóg, básnik, autor latinských veršov. Zbieral alchymistické spisy a zhromaždil pozoruhodnú zbierku tejto literatúry. Zanechal aj zbierku alchymistických predmetov a rukopisy známych alchymistických pokusov. Veľká časť knižnice a zbierky sa stala súčasťou lyceálnej knižnice v Kežmarku (1821). Študoval v Modre.

- **225. výr. úmrtia**

111.

Treský, Karol

* 07.11.1882 - Modra

+ 27.06.1945 - Nové Mesto nad Váhom

Miesta pôsobenia: Modra

Pedagóg, sociálny a osvetový pracovník. Rodák z Modry, kde získal aj základné vzdelanie. Učiteľský ústav v Modre absolvoval v rokoch 1898-1902. Pôsobil ako učiteľ, od roku 1919 školský inšpektor pre viaceré oblasti. Pedagogické články uverejňoval v časopisoch. Činný v matičnom hnutí, od roku 1922 podpredseda Ústrednej správy Slovenskej ligy a predseda jej zboru v Novom Meste nad Váhom. Presbyter a dozorca cirkevného zboru v Moravskom Lieskovom.

- **130. výr. narodenia**

112.

Cpin, Peter

* 08.11.1947 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra

Výtvarník, ilustrátor. Syn maliara, grafika a ilustrátora Štefana Cpina (1919-1971). Za svoju ilustračnú tvorbu získal viacero významných ocenení. V roku 1995 to bola Cena Mladých liet za Zlatú priadku M. Ďuričkovej a v roku 1999 za Cibul'kove dobrodružstvá. Za túto Rodariho knihu bol zapísaný aj na listinu IBBY. V roku 2000 získal Cenu Ľ. Fullu.

- **65. výr. narodenia**

113.

Glaus, Alexander

* 03.02.1920 - Banská Štiavnica

+ 08.11.1992 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra, Malinovo

Záhradný architekt a projektant, pedagóg v Modre a Malinove. Spoluautor jednej z prvých publikácií o tvorbe zelene, autor odborných článkov. Ako záhradný architekt sa podieľal na úprave kúpeľných parkov v Piešťanoch, Sliací, Dudinciach a i.

- **20. výr. úmrtia**

114.

Prokop, Štefan

* 25.09.1941 - Galanta

+ 22.11.1987 - Modra

Miesta pôsobenia: Pezinok

Po vychodení galantskej základnej školy navštevoval SUPŠ v Bratislave (1957-1961) a v rokoch 1961-1967 VŠVU – figuratívnu tvorbu. Od roku 1968 žil v Pezinku a od roku 1975 tu pôsobil ako slobodný umelec. Venoval sa komornej a monumentálnej sochárskej tvorbe, reliéfu, medailérstvu a kresbe. Zúčastnil sa niekoľkých sochárskych sympózií v Československu, Bulharsku, Maďarsku a Taliansku. V roku 1984 sa stal nositeľom Grand prix sochárskeho sympózia v talianskom Fanane. Vystavoval doma i v zahraničí. V roku 1988 získal in memoriam cenu Združenia slovenských výtvarných umelcov. Jeho dielo je zastúpené v zbierkach SNG v Bratislave, Galérie hl. mesta SR Bratislavy, Oblastnej galérie M. A. Bazovského v Trenčíne, galérie F. Studeného v Nitre a napokon v Malokarpatskom múzeu v Pezinku. Galéria Štefana Prokopa sa nachádza v Pezinku v zrekonštruovanom umelcovom ateliéri na Potočnej ulici.

- 25. výr. úmrtia

115.

Okáli, Daniel

* 09.03.1903 - Liptovský Mikuláš

+ 23.11.1987 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra

Básnik, prozaik, publicista. Od r. 1908 žil s bratom - dvojčaťom Iljom v Modre v sirotinci, navštevoval tam ľudovú aj meštiansku školu. Od r. 1926 JUDr., pôsobil na rôznych miestach aj vládnych. V r. 1948-1951 poslanec SNR, r. 1951-1960 vo väzení. Básnik, prozaik, literárny kritik a literárny historik.

- 25. výr. úmrtia

116.

Klar, Ján Pavol

* 08.10.1739 - Bratislava

+ 24.11.1772 - Modra

Miesta pôsobenia: Modra

Učiteľ a prorektor gymnázia v Bratislave, evanjelický farár v Modre. Autor periodických tabuliek svetovej histórie.

- 240. výr. úmrtia

117.

Zátarecký, Adolf Peter

* 25.11.1837 - Liptovská Sielnica

+ 01.07.1904 - Brezno

Miesta pôsobenia: Modra

Národno-kultúrny pracovník, zberateľ ľudovej slovesnosti, jazykovedec, pedagóg, publicista. Študoval na gymnáziu v Modre.

- 175. výr. narodenia

118.

Babulík, Jozef

* 29.11.1902 - Budmerice

+ 1999

Kňaz, člen Spoločnosti Božieho slova. Pôsobil v Rakúsku, neskôr odišiel do USA. Spolupracoval s americkými Slovákmi, podporoval ich záujem o misie a slovenskú tlač.

- 110. výr. narodenia

119.

Izáková, Mária

* 30.11.1862 - Badín

+ 17.09.1934 - Modra

Miesta pôsobenia: Modra

Učiteľka na viacerých dievčenských školách a dievčenských gymnáziách. Pôsobila v Modre ako prvá slovenská riaditeľka Dištriktuálnej evanjelickej dievčenskej školy. Zaslúžila sa o rozvoj dievčenského školstva na Slovensku. Od roku 1872 žila rodina v Modre.

- 150. výr. narodenia

DECEMBER

120.

Hrdlička, Karol

* 03.12.1837 - Nitrianska Streda

+ 27.07.1908 - Nadlac (Rumunsko)

Miesta pôsobenia: Modra

Náboženský spisovateľ, prekladateľ a evanjelický kňaz. Písal cirkevno-náboženskú literatúru, prispieval do slov. novín, autor knižného prekladu poézie S. Petőfiho do slovenčiny, z nemčiny prekladal náboženské mravoučné knižky.

- 175. výr. narodenia

121.

Uhlárik, Miloš

* 06.12.1902 - Modra

+ 25.10.1969 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra, Miloslavov

Učiteľ, národovec, demokrat. Študoval na Učiteľskom ústave v Modre. Bol aj knihovníkom, hasičom, organistom a prejavoval sa aj politicky. Počas vojny sa zapojil do ilegálneho vydávania časopisov. V r. 1942 ho zatkli a odsúdili na trest smrti, rozsudok bol neskôr zmenený na 12 rokov väzenia. Bol v koncentračnom tábore v Mauthausene. Po oslobodení sa vrátil zdravotne oslabený. Vyznamenali ho rádom SNP. Stal sa okresným predsedom KSS. Pracoval na Povereníctve školstva. Po jeho vystúpení na obranu väzneného Laca Novomeského bol zosadený z funkcie a vylúčený z KSS. Pracoval na rôznych miestach, aj v pezinskej tehelni. Zomrel v roku 1969.

- 110. výr. narodenia

122.

Smrek, Ján

* 16.12.1898 - Zemianske Lieskové

+ 08.12.1982 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra

Vlastným menom Ján Čietek, po smrti rodičov ho do r. 1907 vzali na výchovu manželia Zochovci do evanjelického sirotinca na evanjelickej fare v Modre, kde dokončil základnú

školu a štúdium na učiteľskom ústave (1919-1921). Študoval na Ev. bohosloveckej fakulte v Bratislave, ale štúdium nedokončil (1921-1924). Bol vojakom rakúskej armády počas 1. svetovej vojny, po návrate pôsobil do roku 1939 v Prahe. Na Slovensko sa vrátil v 1939, žil a pôsobil v Bratislave. Založil a redigoval časopis Elán. Od roku 1948 pôsobil ako slobodný spisovateľ v Bratislave, kde aj zomrel.

- 30. výr. úmrtia

123.

Šimkovičová, Zuzana

* 10.12.1922 - Očová

+ 25.01.1983 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra, Stupava

Slovenská pedagogička, fyzička. Študovala na Učiteľskej akadémii v Modre. Ako učiteľka pôsobila na viacerých miestach, tiež v Stupave. Zavádzala nové učebné metódy vo výučbe fyziky na stredných školách, venovala sa študentom, spoluzakladateľka Fyzikálnej olympiády. Získala viaceré pedagogické ocenenia.

- 90. výr. narodenia

124.

Bay, Willi

* 14.12.1922 - Neuwied nad Rýnom (SRN)

+ 17.05.2011

Miesta pôsobenia: Modra

Architekt, venoval sa výtvarnému umeniu. Študoval výtvarné umenie, neskôr prešiel na architektúru. Ako architekt pracoval aktívne do r. 1993. Od r. 1995 žil v Modre na Vinohradníckej ulici. Jeho manželka je zo Slovenska. Po absolvovaní školy sa stal spolupracovníkom Prof. Schwipperta, s ktorým sa podieľal na projektovaní a vedení stavby parlamentu Spolkovej vlády v Bonne. Ako člen Krajinskej komory architektov plánoval veľa objektov. Jeho záľubou bolo maľovanie a zbieranie cínových figúrok. V jeho výtvarnej tvorbe nájdeme historické stavby mesta Modra i prírodné scenérie.

- 90. výr. narodenia

125.

Čambál, Andrej

* 15.12.1867 - Abrahám

+ 12.04.1934 - Trnava

Miesta pôsobenia: Modra

Náboženský spisovateľ, jezuita a pedagóg. Pôsobil ako učiteľ náboženstva v meštianskej škole a na učiteľskom ústave v Modre. V náboženskej spisbe propagátor pútnických miest a pašiových hier.

- 145. výr. narodenia

126.

Zoch, Samuel

* 18.12.1882 - Cerovo

+ 04.01.1928 - Modra

Miesta pôsobenia: Modra

Politik, farár, osvetár, biskup, náboženský spisovateľ. Od r. 1907 farárom v Modre, aktívny vo verejnej činnosti mesta. Činný aj v národno-politickej oblasti. Vypracoval text Deklarácie slovenského národa (z 30.10.1918). V roku 1918 sa stal prvým županom bratislavskej župy.

Bol aj starostom Sokola v Modre, podľa neho pomenovaná Zochova chata v Harmónii. V r. 1923 bol zvolený za biskupa Západného dištriktu - sídlo mal v Modre.

- 130. výr. narodenia

127.

Blaškovič, Ján

* 22.12.1777 - Pezinok

+ 19.11.1855 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Modra

Pedagóg, riaditeľ prvého ústavu pre hluchonemých na Slovensku v Bratislave (1836-1855).

Študoval v Jene, stretával sa s W. Humboldtom, G.W.F. Heglom, učil syna J.W. Goetheho.

Niektoré zdroje uvádzajú dátum úmrtia 19.09.1855.

- 235. výr. narodenia

128.

Lačný, Daniel Ľudovít

* 22.12.1852 - Modra

+ 19.03.1914 - Nitra

Miesta pôsobenia: Viničné

Publicista, učiteľ, autor učebníc. Prispieval článkami o poverách, názvosloví a miestopise.

- 160. výr. narodenia

129.

Moštenan, Juraj

* 23.01.1811 - Púchov - Strežovce

+ 25.12.1897 - Smrečany

Miesta pôsobenia: Modra

Evanjelický kňaz, národno-osvetový pracovník. Študoval v Modre, Levoči, Šoproni. V roku 1835 vydal Katechizmus Dra Martina Luthera s výkladom. Obvinený z panslavizmu, prenasledovaný svetskou i cirkevnou vrchnosťou a pozbavený úradu i penzie. Na sklonku života žil u zaťa v Smrečanoch.

- 115. výr. úmrtia

130.

Ťapák, Ján

* 27.12.1962 - Bratislava

Miesta pôsobenia: Stupava, Slovenský Grob

Sochár, maliar a grafik. Zapojil sa do projektu Umelci regiónu. Má ateliér v Slovenskom Grobe.

- 50. výr. narodenia

131.

Schreiber, Martin

+ 30.12.1632 - Modra

Dlhoročný modranský richtár i mešťanosta (konzul), s ktorého pôsobením v týchto funkciách je spojený najväčší rozvoj Modry.

- 380. výr. úmrtia

132.

Ribay, Juraj

* 27.03.1754 - Bánovce nad Bebravou

+ 31.12.1812 - Savino Selo

Miesta pôsobenia: Modra

Spisovateľ, jazykovedec, etnograf, publicista. Predstaviteľ osvietenkej vedy, zbieral rukopisy a staré tlače, čím si vybudoval vzácnu knižnicu. Spolupracovník porovnávacej metódy v dejinách slovenskej jazykovedy. Zbieral príslovia a porekadlá, venoval sa výskumu dialektov. Študoval v Modre, kde neskôr pôsobil ako organista a pomocný učiteľ.

- 200. výr. úmrtia

Osobnosti bez kompletných dátumov

133.

Augustíni, Eliáš

+ 1702 - Banská Štiavnica

Miesta pôsobenia: Modra

Kňaz, autor. Študoval v Ilave, Modre, Brezne, Žiline, filozofiu a teológiu 1663-1666 na univerzite vo Wittenbergu. Bol rektorom školy v Mošovciach a Ilave, evanjelickým farárom v Slatine, Hlíniku nad Váhom a v Banskej Štiavnici. Bol autorom barokových náboženských dišpút a príležitostných latinských veršov.

- 310. výr. úmrtia

134.

Dernschwam, Ján

* 23.03.1494 - Most (Česko)

+ 1567 - Častá

Miesta pôsobenia: Častá

Banský odborník, vzdelanec, prvý muzeológ a zberateľ starožitností na Slovensku. Študoval v Prahe, vo Viedni, v Lipsku a v Ríme. Vynikal ako humanista, diplomat, archeológ, od roku 1529 pôsobil v Banskej Bystrici ako banský faktor pre Fuggerovcov. Vlastník bohatej knižnice, v ktorej mal mnohé knižné unikáty a exlibrisy; opatroval ju spolu s viacerými drahocennosťami z fuggerovských zbierok v Častej. O.i. mu patrí vďaka za záchranu viacerých rukopisov a kníh z knižnice Mateja Korvína v Budíne. Krátko po Dernschwamovej smrti knižnicu predal jeho synovec Národnej knižnici vo Viedni. V Uhorsku zostalo iba niekoľko kníh, ale dnes už nikto nevie kde sú. V Spolkovom múzeu v Straubingu sa nachádza pamätná medaila s jeho portrétom a tiež niekoľko jeho rukopisov a kníh.

- 445. výr. úmrtia

135.

Jurkovič, Miloš

* 1900 - Modra

+ 1987

Miesta pôsobenia: Modra

Múzejník, bibliograf, publicista. Prvý správca Zemedelského múzea a prvý riaditeľ Slovenského múzea v Bratislave (predchodcovia SNM). V r. 1955-1987 vykonával na Kráľovej funkciu dozorca Evanjelického cirkevného zboru. Jeho otcom bol Vladimír Jurkovič (1865-1943), ktorý pôsobil takmer 40 rokov ako evanjelický kňaz v Modre - Kráľovej.

- 25. výr. úmrtia

136.

Kunák, Michal

* 1922

+ 2009

Miesta pôsobenia: Budmerice

Režisér, herec, spevák, rodák z Budmeríc. Po II. svetovej vojne ho prijali do profesionálneho mestského divadla v Trnave. Divadelná scéna presídlila do Komárna a neskôr ukončila činnosť. Michal Kunák hral v ochotníckych divadlách a režíroval - hlavne v Budmericiach, ale aj v Cíferi, Dolňanoch a Voderadoch. Bol predsedom a podpredsedom MO Matice slovenskej v Budmericiach.

- 90. výr. narodenia

137.

Lačný, Daniel

* 1826 - Modra

+ 1902 - Pezinok

Remeselník - debnár, publicista. Rodák z Modry, zomrel v Pezinku.

- 110. výr. úmrtia

138.

Schwandtner, Vladimír

* 1952 - Častá

Miesta pôsobenia: Budmerice, Častá

Zakladateľ Občianskeho združenia Z vlastného pričinenia v Budmericiach s protidrogovým zameraním. Je autorom projektu Drogový problém. Venuje sa dlhodobu drogovu závislej mládeži terapiou rodinného typu. Úspešnosť tohto modelu terapie je percentuálne vysoká. Spoluautor prvého historického kalendára Častej 2010.

- 60. výr. narodenia

139.

Svrček, Ernest

* 1942 - Dubová

Humorista, autor aforizmov, epigramov, bájok, fejtónov a poviedok, úspešný kolážista. Od r. 1967 pôsobí v Brezne. Študoval na Pedagogickej fakulte v Banskej Bystrici výtvarné umenie. Je členom slovenskej i európskej únie karikaturistov. Venuje sa prevažne tvorbe športových koláží. Jeho práce spestrujú domáce i zahraničné časopisy a humoristické periodiká.

- 70. výr. narodenia

Pezinok, december 2011

Zostavila Daniela Sedláčková